

УДК 336.132

КОЗІЮК Віктор Валерійович

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та економічної теорії
Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, Україна
ORCID ID: 0000-0002-5715-2983
e-mail: viktorkoziuk@wunu.edu.ua

КРЕМЕЗЬ Алла Сергіївна

студентка факультету економіки та управління Західноукраїнський національний
університет, Тернопіль, Україна
ORCID ID: 0009-0005-5914-2235
e-mail: alla.kremez@ukr.net

**ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НЕРІВНОСТІ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ
УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД**

В статті висвітлені основні проблеми нерівності розподілу доходів населення, що є притаманною особливістю для ринкової економіки, яка в свою чергу посилює динамічність на ринку праці та є стимулом економічного зростання в країні. Характерні ознаки диференціації виникають під впливом різних факторів, які мають економічну, демографічну або політичну сутність. Основними економічними чинниками в сучасних реаліях можна вважати: особливості функціонування ринку праці, рівень розвитку галузі або окремого регіону країни, а також чинники попиту, пропозиції та розподілу. Проведення активної та регулюючої політики в сфері розподілу доходів державою дає можливість уникати значної нерівності. Проблема нерівності розподілу доходів є однією з найдавніших та призводить до соціальної напруги в суспільстві, тому потребує детального вивчення та розробки заходів регулювання. Аналіз та оцінка нерівності доходів здійснюється за допомогою різних підходів та методологій. Вони направлені на точне визначення та розробку дієвих заходів, за допомогою яких можна здійснювати контроль рівня нерівності та бідності. Досягнуті в Україні темпи зростання доходів населення дають підстави лише для обмеженого оптимізму, адже порівнюючи з розвинутими зарубіжними країнами вони є мізерними, а значна частина населення країни перебуває за межею бідності. Тому теперішні реалії диктують необхідність поглиблення наукових досліджень щодо виявлення негативних соціально-економічних явищ та розробки принципово нових заходів, спрямованих на підвищення доходів та зниження їх диференціації.

Ключові слова: доходи населення, розподіл, диференціація, тінізація економіки, регулювання, бідність, рівень доходів

JEL classification: H4, H57

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.64.71>**1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У
ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК
ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ
ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Проблема нерівності розподілу доходів є однією з найдавніших та призводить до зростання диференціації доходів населення, тому потребує детального вивчення та розробки заходів регулювання. Вирішення проблеми зниження диференціації доходів населення є особливо актуальним для України та її регіонів в теперішній складний воєнний

період. Адже від того, як рівномірно будуть розподілені доходи залежить і справедливість отримання належного доходу в сьогоденних реаліях.

**2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПУБЛІКАЦІЙ**

Питання проблем диференціації нерівності розподілу доходів населення в Україні, особливостей формування, регулювання доходів у перехідних економіках активно функціонують та

досліджуються в економічній літературі. Цю проблему вивчали та вивчають такі українські та зарубіжні вчені, як А. Гвелесіані, Б. Даллаго, Г. Абадинскита, Д. Богиня, В. Колот, А. Баланда, Н. Абакумова, В. Мандибурра, А. Булатова, В. Семенов, С. Гончарова.

Всі ці науковці зробили досить важливий внесок у вивчення та дослідження умов диференціації нерівності розподілу доходів населення України. Проте на сьогодні все ж таки залишаються питання, які є мало дослідженими в даній тематиці, а саме їх тіньові компоненти, що суттєво деформують реальну картину розподілу доходів та потребують подальшого дослідження та вивчення.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Недостатньо висвітленими залишаються питання, що стосуються статистичного оцінювання рівня нерівності доходів та концептуального вирішення проблем просторово-структурної диференціації грошових доходів населення за умов воєнного стану, зниження ділової активності, низки обмежень та структурних змін демографічної ситуації. Зокрема, спостерігається недостатня розробленість у методологічному і практичному аспектах вибору форми функцій розподілу доходів населення та змістовної економічної інтерпретації їх параметрів і осмислення ролі статистичних показників нерівності у системі економіко-математичних моделей.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є узагальнення теоретичних підходів та емпіричних досліджень, щодо діалектики диференціації нерівномірності розподілу доходів населення та економічного розвитку, аналіз динаміки диференціації доходів населення в Україні у воєнний та повоєнний періоди.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Головною функцією будь-якої економіки є забезпечення всіх громадян суспільства

усіма необхідними благами для якісного життя. Одним з цих благ є гідний дохід населення. Доходи населення є вагомим показником економічного розвитку держави та важливим фактором суспільного добробуту. Наразі через соціальні й економічні негаразди відбулося значне падіння реальних трудових доходів населення, знизилася його купівельна спроможність, зростає рівень безробіття, спостерігається стрімкий вплив висококваліфікованих кадрів за кордон, загострюються проблеми бідності та нерівності.

Дана проблема в Україні суттєво поглиблюється у зв'язку з останніми подіями. 24 лютого 2022 року була розпочата повномасштабна війна Російської Федерації проти України, нова економічна криза, яка вже зруйнувала механізм стабільного життя мирного населення та внесла суттєві корективи в світову економіку та її функціонування, яка ще не встигла відновитися після пандемії Covid-19, як знову негативні події сколихнули світ.

Як свідчать офіційні дані за рік повномасштабного вторгнення в Україну близько 5 мільйонів людей втратили роботу і як мінімум 7 мільйонів населення країни виїхало за кордон. Це в свою чергу, безумовно має суттєвий вплив на рівень доходів населення та їх розподіл [3].

Проведене дослідження групою «Рейтинг» говорить про те, що одна третя опитаних українців унаслідок війни зазнали тих чи інших матеріальних втрат. Серед яких 62 % громадян, котрі проживають на територіях, де проводилися, чи ще проводяться бойові дії, 52 % жителів деокупованих територій, 23 % – територій, які не є під окупаційною владою [9].

Наразі, за даними Центру зайнятості, станом на початок листопада 2022 року в Україні було зареєстровано 241 тисячу безробітних. У лютому таких було 317 тисяч – кількість зменшилася, бо частина населення виїжджає за кордон, частина перебуває на тимчасово окупованих територіях та з інших причин [6].

Внаслідок агресії РФ на території України знищено чимало бізнесу, зокрема великих промислових об'єктів. За даними Європейської бізнес-асоціації, 53% її членів

працюють з обмеженнями, 3% перестали працювати. Як наслідок, приблизно 15% компаній скоротили працівників або відправили їх у неоплачувані відпустки [6].

Для того, щоб дослідити тенденції про зміни у розподілі доходів населення потрібно оцінити матеріальний рівень достатку того чи

іншого домогосподарства, який визначається рівнем доходу та є основою забезпечення гідних умов життєдіяльності та високого рівня життя населення. Надалі вивчено динаміку зміни доходів населення в Україні за 2018-2022 рр. (рис. 1).

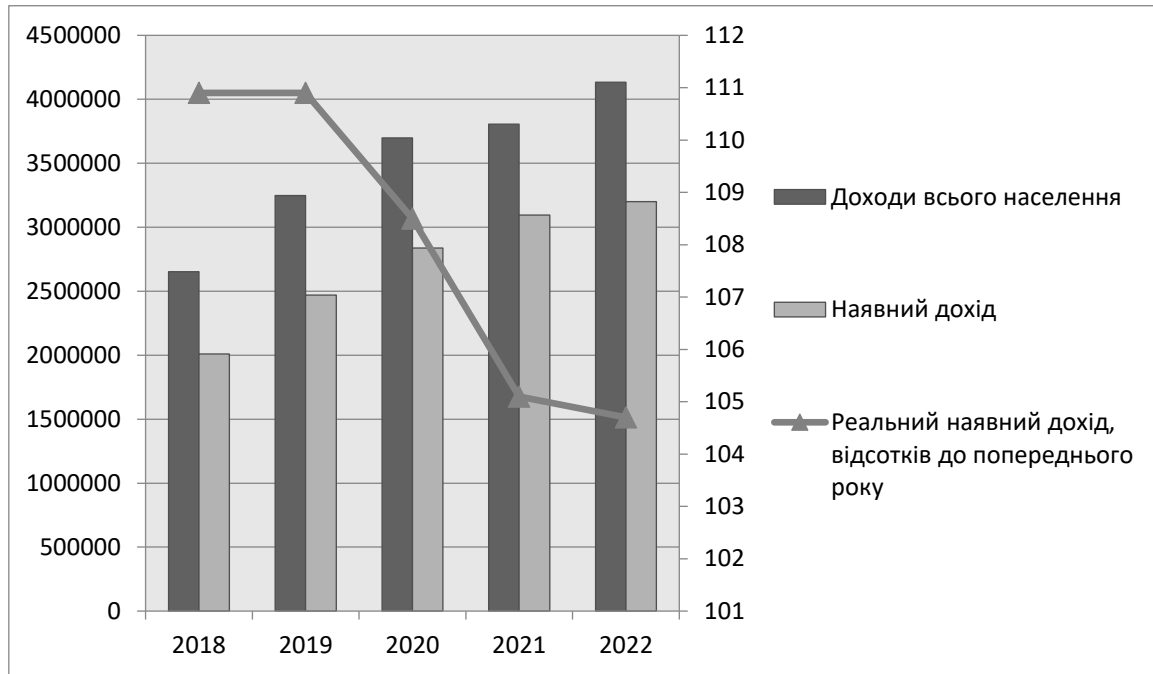

Рис. 1. Зміна загальної суми доходів населення в Україні за 2018-2022 рр. (побудовано на основі [3])

Як бачимо, відбувалося зростання номінальних доходів населення, але аналіз реальних доходів показує, що відбувалися негативні темпи зниження доходів населення України протягом останніх 2020-2022 років, пояснюється початком пандемії COVID-19 в 2020 році та війни в 2022 році.

Надалі проведемо аналіз динаміки доходів населення України. Сьогодні оплата праці залишається основним джерелом

доходу більшої частини населення (табл. 1), тому необхідно окремо розглянути механізм і фактори її диференціації.

За даними табл. 1 можна спостерігати що протягом 2018-2022 рр. зростають усі види доходів населення України. 2018 року доходи населення становили 2 652.1 млрд грн, а 2022 року цей показник зріс до 4 698.6 млрд грн, тобто більше, ніж у 2 рази.

Таблиця 1

Динаміка доходів населення України у 2018–2022 рр. [3]

Показник		Рік				
		2018	2019	2020	2021	2022
Доходи – всього, %	млрд. грн.	2652.1	3248.7	3744.1	4045.2	4698.6
Заробітна плата	млрд. грн.	1209.1	1529.4	1758.6	1832.3	2133.6
Соціальна допомога та інші одержані поточні трансферти	млрд. грн.	886.5	1056.1	1190.3	1367.6	1564.2
	%	33,4	32,5	31,8	33,8	33,3
Наявний дохід	млн. грн	2008278	2447785	2838056	3104985	3411928
Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу	грн	3939,1	4825,7	5627,0	5982,0	6500,0
Реальний наявний дохід, відсотків до попереднього року	%	110,9	109,9	106,5	107,9	108,4
Рівень інфляції	%	113,7	109,8	104,1	105,0	110,0

Але сума наявних доходів з врахуванням отриманих соціальних трансфертів (пенсій, стипендій, допомог и т. д.), що залишаються після здійснення платежів у державний бюджет у вигляді податків та фонди обов'язкового соціального страхування, набагато менше, ніж номінальних. Так у 2018 році цей показник становив майже 886.5 млрд грн, що на 33,4% менше ніж номінальний дохід аналізованого року, а у 2022 р. – 1 564.2 млрд грн, що на 23,3% менше ніж номінальний дохід. Така динаміка свідчить що сума доходу населення, яка припадає на податкові та не бюджетні відрахування зростає.

Значна диференціація населення за матеріальним становищем та нерівномірність у розподілі доходів є проблемою для України, яка поглиблювалася протягом останніх років. Проблема подолання нерівності суспільства за доходами вимагає поглибленого вивчення та пошуку механізмів для перерозподілу доходів населення. Це – пошук чинників, які посилюють диференціацію, визначення ступеня їх впливу на диференціацію доходів, дослідження компонент доходів та їх вплив на диференціацію загальних доходів.

На даний час у світовій практиці для вимірювання диференціації розподілу доходів використовується низка показників. В даній роботі для аналізу нерівності доходів використаємо індекс концентрації доходів, який відображає ступінь відхилення фактичного розподілу доходів за чисельно рівними групами населення від лінії їх рівномірного розподілу [2].

Індекс концентрації доходів потрібен для вимірювання відхилення саме фактичного розподілу доходів за групами населення від їх рівномірного розподілу. Даний індекс (коефіцієнт) можна розрахувати наступним способом.

$$K_j = 1 - 2 * \sum x_i y(\text{cum})_i + \sum x_i y_i \quad (1)$$

де, x_i – частка населення;

y_i – частка доходів;

$y(\text{cum})_i$ – кумулятивна частка доходу.

Крива Лоренца широко використовується для представлення та аналізу розподілу розміру доходу. Вона пов'язує частку сукупного доходу, заробленої різними

групами населення, з часткою населення, яка отримує цей дохід. Коли одиниці розміщуються за збільшенням їх доходу крива Лоренца показує сукупну частку доходу від різних верств населення.

Для початку розрахуємо коефіцієнт Джині, як один з основних показників концентрації багатства населення. При розрахунку візьмемо дані за п'ятьма інтервалами, які представлені у табл. 2.

Таблиця 2

Вихідні дані розподілу населення за об'ємом грошових доходів населення в Україні за грудень 2021 року, %

20% групи населення	Об'єм грошових доходів населення у % до суми
Перша (найменші доходи)	6,8
Друга	7,8
Третя	18,3
Четверта	29,9
П'ята (найбільші доходи)	37,2

Порахуємо кумулятивний дохід (дохід однієї та всіх попередніх до неї груп) та переведемо всю таблицю в долі, табл. 3.

$$K_j = 1 - 2 * 0,2 * (\sum 0,068 + 0,146 + 0,329 + 0,628 + 1) + 0,2 = 0,3316 \quad (2)$$

Таблиця 3

Розраховані дані з розподілу населення за об'ємом грошових доходів населення для подальших розрахунків

Відсоток населення, x_i	Частка доходу, y_i	Кумулятивна частка доходу, $y(\text{cum})_i$
0,2	0,068	0,068
0,2	0,078	0,146
0,2	0,183	0,329
0,2	0,299	0,628
0,2	0,372	1

Офіційна статистика свідчить про доволі помірний, відповідний європейським стандартам ступінь нерівності, а в дійсності українські дослідники, експерти і населення переконані в тому, що населення дуже розшароване.

Індекс Джині представляється графічно через криву Лоренца, яка показує розподіл доходів, представимо даний розв'язок саме на графіку, який є більш наочним (рис. 3).

У зв'язку з тим, що даний показник може коливатись від 0 до 1, то чим ближче до 0, тим доходи населення розподілені більш рівномірно. Звичайно для України даний

показник є доволі позитивним, але для населення він не відіграє важливої ролі, оскільки бідні залишаються бідними, а багатіші тільки багатішають.

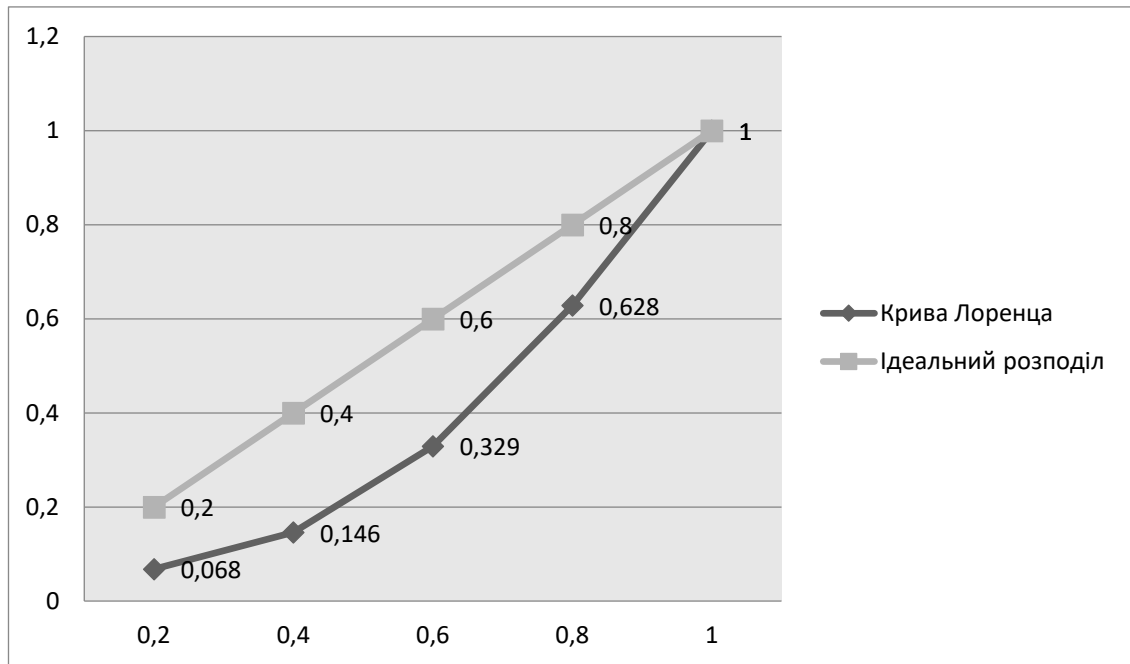

Рис. 2. Графічне зображення індексу Джині за розрахованими даними

* розрахунок відповідних показників здійснено станом на 31.12.2021 р

Варто відмітити, що рівень нерівності доходів є фактором економічного зростання/спаду, що неодноразово доводилося вченими. Зокрема, на думку вчених, нерівність негативно корелює з економічним зростанням, а збільшення доходів найбагатшої групи суспільства на 0,07% знижує середньорічні темпи зростання економіки на 0,5%.

Розрахований коефіцієнт Джині для економіки України у 2021 році складає 25,36% та означає, що наявний помірний рівень нерівності, оскільки за міжнародними стандартами припустимим для економічного розвитку країн є коефіцієнт Джині, що сягає до 40%. Аналізування статистики доходів та витрат населення надає інформацію про низький рівень життя, оскільки основними джерелами формування грошових доходів населення є оплата праці, а також пенсії, стипендії, соціальні допомоги, а наразі ситуація набирає все більшого загострення в зв'язку з повномасштабним вторгненням. Разом з тим, зважаючи на високу долю бідного населення в країні, вимагає удосконалення методичного підходу у зборі та формуванні статистичної інформації,

потрібні нові більш сучасні, виважені підходи до розробки програм, формулярів, інструментарію статистичного дослідження суспільства в усіх напрямках, які більш реально відображали стан і процеси в країні.

Основними причинами, що призвели до негативних змін у сфері добробуту та доходів населення України станом сьогодні, є загострення політичної ситуації в країні; поширення пандемії, спричинена гострою респіраторною хворобою COVID-19; розвиток інфляційних процесів; слабка державна підтримка розвитку галузей соціальної сфери, зокрема сфери охорони здоров'я; низький рівень соціального захисту непрацездатного населення; недосконалість системи імпортозаміщення, низький рівень інвестиційної привабливості економіки України.

Враховуючи аналіз нерівності розподілу доходів можна стверджувати, що Україна має такі негативні явища, як низький рівень доходів населення, негативний структурний коефіцієнт, значні регіональні відмінності в доходах і заробітній платі населення, низький рівень заробітної плати в багатьох

вітчизняних галузях і регіонах, заборгованість її оплата.

На жаль, офіційна статистика доходів населення України не повністю відображає реальну ситуацію. Однак сьогодні для більшості людей ситуацію з доходами можна назвати критичною. Ще одним важливим недоліком української економіки, що сприяє збільшенню нерівності у доходах громадян також варто вважати високий рівень тіньового сектору економіки. Висока частка незареєстрованих доходів впливає на зменшення державних видатків на інфраструктуру, соціальне забезпечення та інші видатки, що надаються на суспільні та соціальні послуги. З аналізу мікроданих можемо зазначити, що загальні витрати 24 % домогосподарств перевищують їхні загальні доходи, що можемо бути спричинено відсутністю реєстрації доходів заради ухилення від сплати податків [5].

Низькі доходи змушують людей вдаватися до приховування своїх доходів та працевлаштовуватись нелегально, а це своєю чергою штовхає людей у тіньову економіку. Глобальна несправедливість і нерівність доходів також можуть стати причиною тінізації. До економічних факторів належить економічне становище країни. Під час кризи існує природна тенденція до зростання неформальної економіки. Це в свою чергу теж вносить корективи у статистичні дані, та відношення держави до цього.

У післявоєнний період необхідно вдосконалити демократичні інститути, посилити антикорупційну боротьбу, ліквідувати ганебне явище наявності політиків і бюрократів, які здійснюють управлінські державні функції на власну вигоду. Ще один спосіб мінімізувати проблему тінізації економіки – популяризувати патріотизм підтримки країни шляхом сплати податків в обмін на суспільні блага.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Отже, підсумовуючи все вище сказане, можна зазначити, що повномасштабна війна в Україні негативно вплинула на людський капітал країни, оскільки призвела до

вимушеного переміщення великої кількості населення в межах країни та за кордон, нестабільності праці та ринку праці. Перспективними напрямками розвитку щодо скорочення нерівності в умовах фінансової нестабільності під час війни є такі: перенесення акцентів на зниження рівнів асиметрії в доходах населення в довгостроковій перспективі з метою її згладжування; підтримка інститутів стимулювання отримання доходів; впровадження цифрових технологій та розширення доступу до онлайн освіти; зміщення пріоритетів соціального захисту в сторону бідних; зменшення адміністративного та податкового навантаження на бізнес, що дозволить залишати більше коштів в обороті та мати ресурс на подолання викликів, які зараз виникають.

Враховуючи серйозність і масштаби ситуації, необхідно впроваджувати ефективну національну політику щодо усунення та контролю негативних наслідків кризи, працювати над підвищенням рівня життя та безпеки громадян. Уряд вживає низки заходів для покращення ситуації, таких як робота над безперервністю соціальних виплат, підвищення пенсій та виплат для незахищених верств населення, спрощення участі в схемах допомоги для бідних та доступ до субсидій від громади. Крім того, важливим позитивним кроком є підвищення заробітної плати, особливо в таких критичних професіях, як медичні працівники, правоохоронці, педагогічний персонал.

Виходячи з проблем зростання диференціації доходів населення, визначено основні напрями підвищення рівня доходів, серед яких: реформування системи оплати праці, сприяння розвитку підприємницької діяльності, проведення пенсійної реформи, реформування системи соціальної допомоги, вдосконалення системи оподаткування, боротьба з тіньовими доходами, удосконалення механізму формування доходів в регіонах. Подальші дослідження націлені на дослідження різних типів економічної поведінки людини в системі суспільних відносин на основі аналізування соціально-економічної нерівності.

Література

1. Булавинець В. М., Заклекта О. І. Нерівність доходів населення в Україні: чинники та сучасний стан. Ефективна економіка. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5870> (дата звернення: 15.01.2022).
2. Горин В. П., Сидор І. П. Чинники формування доходів населення в економіці України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 24(2). С. 58-63.
3. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Наумова М. А. Диференціація доходів населення України: тенденції і фактори. Науковий погляд: економіка та управління. 2018. № 2. С. 130–142.
5. Приступа, Т. В., Чайковська, М. А. Тіньова економіка та її вплив на соціально-економічний розвиток України. Приазовський економічний вісник, 2019. Вип. 1. С. 56-61.
6. Ринок праці в умовах війни: тенденції та перспективи. НІСД. 2022. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/rynok-pratsi-v-umovakh-viynytendentsiyi-ta-perspektyvy> (Дата звернення: 12.01.2022)
7. Старостенко Г. Г., Перегудова А. С. Регулювання диференціації доходів населення й зниження бідності. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2020. Т. 31(70), № 2(1). С. 14–20.
8. Танасієнко, Н., Гейдаров, Н. Проблеми диференціації доходів населення та шляхи її подолання. Перспективи розвитку економічної системи з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Дніпро, 16 листопада 2019 р.). Дніпро: НО «Перспектива», 2019. Ч. 1. С. 8-12.
9. Хавунка Т. Українська економіка під час війни. Що далі: веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/> (дата звернення: 15.01.2022).

References

1. Bulavynecz V. M., Zaklekta O. I. (2017) Nerivnist doxodiv naseleण्या v Ukrayini: chynnyky ta suchasnyj stan. Efektyvna ekonomika. 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5870> (data zvernennya: 15.01.2022).
2. Goryn V. P. , Sydor I. P. (2017) Chynnyky formuvannya doxodiv naseleण्या v ekonomici Ukrayiny. Naukovyj visnyk Mizhnarodnogo humanitarnogo universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment. Vyp. 24(2). S. 58-63.
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny: oficijnyj veb-sajt/ URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Naumova M. A. (2018) Dyferenciaciya doxodiv naseleण्या Ukrayiny: tendenciyi i faktory. Naukovyj poglyad: ekonomika ta upravlinnya. 2. 130–142 s.
5. Prystupa, T. V., Chajkovska, M. A. (2019). Tinova ekonomika ta yiyi vplyv na socialno-ekonomichnyj rozvytok Ukrayiny. Pryazovskyy ekonomichnyj visnyk, Vyp. 1, p. 56-61
6. Rynok praci v umovax vijny: tendenciyi ta perspektyvy. NISD. 2022. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/rynok-pratsi-v-umovakh-viynytendentsiyi-ta-perspektyvy> (data zvernennya: 12.01.2022).
7. Starostenko G. G., Peregudova A. S. (2020) Regulyuvannya dyferenciaciyi doxodiv naseleण्या j znyzhennya bidnosti. Vcheni zapysky Tavrijskogo nacionalnogo universytetu imeni V. I. Vernadskogo. Seriya : Ekonomika i upravlinnya. T. 31(70), 2(1), pp. 14–20.
8. Tanasiyenko, N., Gejdarov, N. (2019). Problemy dyferenciaciyi doxodiv naseleण्या ta shlyaxy yiyi podolannya. Perspektyvy rozvytku ekonomichnoyi systemy z uraxuvannyam suchasnyx yevrointegracijnyx procesiv, pp. 8 –12.
9. Xavunka T. (2022) Ukrayinska ekonomika pid chas vijny. Shho dali: veb-sajt. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/> (data zvernennya: 15.01.2022).

Abstract

KOZIUK Victor, KREMEZ Alla

Differentiation of income distribution in the population of Ukraine during the war and post-war period

The article highlights the main problems of inequality in the distribution of income of the population, which is an inherent feature of a market economy, which in turn increases the dynamism of the labor market and is a stimulus for economic growth in the country. Characteristic signs of differentiation arise under the influence of various factors that have an economic, demographic or political essence. The main economic factors in modern

realities can be considered: peculiarities of the functioning of the labor market, the level of development of the industry or a separate region of the country, as well as factors of demand, supply and distribution. Conducting an active and regulatory policy in the field of income distribution by the state makes it possible to avoid significant inequality. The problem of inequality of income distribution is one of the oldest and leads to social tension in society, therefore it requires detailed study and development of regulatory measures. Analysis and assessment of income inequality is carried out using various approaches and methodologies. They are aimed at the precise definition and development of effective measures that can be used to control the level of inequality and poverty. The growth rates of the population's income achieved in Ukraine give reason for only limited optimism, because compared to developed foreign countries, they are meager, and a significant part of the country's population is below the poverty line. Therefore, current realities dictate the need to deepen scientific research on the identification of negative socio-economic phenomena and the development of fundamentally new measures aimed at increasing incomes and reducing their differentiation.

Key words: population incomes, distribution, differentiation, tinification of the economy, regulation, poverty, income level

Стаття надійшла до редакції 16.01.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Козюк В. В., Крємезь А. С. Диференціація нерівності розподілу доходів населення України у воєнний і повоєнний період. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 64-71.

Koziuk V., Kremez A. (2023) Differentiation of income distribution in the population of Ukraine during the war and post-war period. *Innovation and Sustainability*, no. 1, pp. 64-71.